Tabuľka č. 2 – Boh hovorí k postavám a postavy hovoria k Bohu v Gn 12–36

Kap.	Kto hovorí komu?	Čo hovorí?	Odpoveď/reakcia adresáta
12	Boh Abramovi	Odíď do krajiny ktorú ti ukážem! Budeš veľký národ a v tebe budú požehnané všetky národy.	(*Bez slova*) Abram odišiel ako mu prikázal Pán.
	Boh Abramovi	Túto krajinu dám tvojmu potomstvu.	(*Bez slova*) Abram mu tam postavil oltár.
13	Boh Abramovi	Prísľub krajiny a nespočítateľného potomstva (ako prach na zemi).	(*Bez slova*) Abram odišiel do Hebronu a postavil tam oltár.
15	Boh Abramovi	Prísľub potomstva z jeho „lona“ ako hviezd na nebi. „Abram uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť.“ (v. 6) Zmluva, že Abramovo potomstvo bude krajinu vlastniť. V ten deň Pán uzavrel s Abramom zmluvu a povedal: „Tvojmu potomstvu dám túto krajinu od Egyptskej rieky až po veľkú rieku Eufrat“ (v. 18).	*Dialóg* (+ rozseknuté zvieratá a dymiaca pec) Čo sa žiada od Abrama? Nič.
16	Pánov posol Agar	Vráť sa k svojej panej! Prísľub nespočítateľného potomstva. Porodíš syna a dáš mu meno Izmael. “lebo **Pán vypočul tvoje vzdychy**”. (Boh zachraňuje Agar)	Nazvala Pána: **“Ty si Boh, ktorý si ma videl”** Dala meno studni (Lachaj roi). (synovi dal meno Izmael Abram)
17	Boh Abrahámovi	„Chodievaj predo mnou a buď dokonalý!“ Chce s ním uzavrieť zmluvu. Prísľub veľkého potomstva. „A tvoje meno nebude už viac Abram, ale Abrahám, lebo ťa urobím otcom mnohých národov“ + králi z neho vzídu. Večná zmluva, že bude jeho Bohom a Bohom jeho potomstva a prísľub zeme Kanaán. „Ale aj ty zachovaj moju zmluvu, ty aj tvoje potomstvo po tebe vo všetkých pokoleniach!“ – obriezka. "Svoju manželku Sarai už nebudeš volať Sarai, ale Sára bude jej meno. Prísľub narodenia Izáka zo Sáry + budú z nej pochádzať národy a králi národov. Izmaela požehnám a rozmnožím a dvanásť kniežat bude z neho pochádzať, ale zmluvu potvrdím s Izákom.	*Dialóg.* Abram padne na tvár. Abrahám sa smeje. Abrahám vykoná obriezku podľa Božích pokynov.

18	Abrahám oslovuje troch mužov	Ponúka im pohostinnosť.	odpovedajú: **“Urob ako vravíš.”**
	Boh Abrahámovi	„O rok v tomto čase sa vrátim a tvoja žena Sára bude mať už syna.“	Sára počúvala a smiala sa.
	Boh Abrahámovi	Prečo sa Sára smiala? Je niečo Bohu nemožné?	Sára zapierala svoj smiech.
	Boh Sáre (keď zapierala svoj smiech)	„Nie, smiala si sa.“	
	(Božie uvažovanie)	„Nuž oznámim mu to, lebo on prikáže svojim synom a svojmu domu po sebe zachovávať Pánovu cestu, konať podľa spravodlivosti a práva, aby tak Pán splnil Abrahámovi všetko, čo mu prisľúbil.“	
	Boh Abrahámovi	„Žaloba na Sodomu a Gomoru je veľká…”	**Abrahám „zjednáva“ s Pánom.**
19	Lot oslovuje dvoch poslov	ponúka im pohostinnosť	**Nechajú sa prehovoriť.**
	mužovia Lotovi	Odíď z mesta!	Muži musia Lota a jeho rodinu vyviesť z mesta.
	Lot poslom/Bohu	Prosí, aby sa mohol ukryť do Segoru a nie do hôr.	**Boh sa dá presvedčiť a nezničí Segor.**
20	Boh Abimelechovi, kráľovi Gerary (v sne)	Musí Sáru vrátiť späť Abrahámovi, lebo ináč zomrie. (Boh ukazuje Abimelechovi ako sa má vyhnúť predčasnej smrti)	Abimelech vráti Sáru aj s darmi navyše.
	Abrahám Bohu	Prosí za Abimelecha.	**Boh uzdravil Abimelecha, jeho ženu a služobnice.**
21		**„A Pán navštívil Sáru, ako prisľúbil, a Pán vyplnil Sáre, čo predpovedal.“**	
	Boh Abrahámovi	Netráp sa, poslúchni Sáru a pošli Agar s Izmaelom preč, lebo podľa Izáka sa bude volať tvoje potomstvo. Ale aj z Izmaela urobím veľký národ.	(*Bez slova*) Abrahám pošle Agar s Izmaelom preč.
	Boží posol Agar	**Boh počul chlapcov hlas.** Vezmi ho a drž! Aj z neho urobí veľký národ.	**Boh otvoril Agar oči a ona zbadala studňu.**
22	Boh Abrahámovi	„Abrahám!“	„Tu som.“
	Boh Abrahámovi	Vezmi Izáka a obetuj ho na vrchu, ktorý ti ukážem!	(*Bez slova*) Vybral sa na miesto, ktoré mu označil Boh.
	Pánov posol Abrahámovi	„Abrahám, Abrahám!“	„Tu som.“
	Pánov posol Abrahámovi	Neubližuj chlapcovi! Viem, „že sa bojíš Boha/si ctíš Boha a že si neušetril svojho	(*Bez slova*) **Abrahám zazrel barana a obetoval ho namiesto svojho syna.**

		jediného syna kvôli mne.“	Dal meno miestu.
	Pánov posol Abrahámovi	Pretože si toto urobil požehnám ťa a rozmnožím tvoje potomstvo ako piesok na brehu mora a ako hviezdy na nebi. „Tvoje potomstvo sa zmocní brán svojich nepriateľov a v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme preto, že si poslúchol môj hlas“	(Abrahám sa vrátil do Bersabe)
24	*Abrahám svojmu sluhovi*	„Pán, pred ktorého tvárou som kráčal **pošle s tebou svojho anjela, aby dal tvojej ceste priaznivý výsledok**, aby si môjmu synovi priviedol ženu z mojej čeľade a z môjho rodu. Budeš však oslobodený od mojej kliatby, ak prídeš k mojim príbuzným a oni ti (ju) nedajú, vtedy budeš oslobodený od mojej kliatby.“	
	Abrahámov sluha Bohu	Nech žena, ktorá príde, dá napiť mne a mojim ťavám a nech tá je ženou pre Izáka.	**Ešte ani nedokončil „modlitbu“, Boh ju vyplnil.**
25		Izák prosil za svoju ženu Pána, lebo bola neplodná; **a Pán ho vypočul a jeho žena, Rebeka, počala.**	
	Rebeka sa pýta Boha	Prečo sa deti v jej lone kopú?	**Boh odpovedal: starší bude slúžiť mladšiemu.**
26	Boh Izákovi	Nezostupuj do Egypta, ostaň v krajine, ktorú ti určím! Rozmnožím tvoje potomstvo a dám mu tieto krajiny, ako som prisahal tvojmu otcovi, Abrahámovi. V tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme. To preto, že Abrahám počúval na môj hlas a zachovával moje príkazy, nariadenia, ustanovenia a zákony.	(*Bez slova*) Izák ostal v Gerare.
	Boh Izákovi (v Bersabe)	„Ja som Boh tvojho otca Abraháma. Neboj sa, lebo ja som s tebou. Požehnám ťa a rozmnožím tvoje potomstvo kvôli môjmu služobníkovi Abrahámovi.“	Postavil oltár, rozložil stan a sluhovia vykopali studňu.
	Abimelech, kráľ Gerary Izákovi	„Ty si Pánov požehnaný“.	
28	*Izák požehnáva Jakuba*	„Nech ti dá Abrahámovo požehnanie, tebe i tvojmu potomstvu s tebou, aby si dostal do vlastníctva krajinu svojho putovania; ktorú dal Boh Abrahámovi.“	
	Boh Jakubovi (v sne)	„Ja som Pán, Boh tvojho otca Abraháma a Izáka“ Prísľub zeme,	„Ozaj, Pán je na tomto mieste a ja som o

		potomstva ako prachu zeme. „Rozšíriš sa na východ i na západ na sever i na juh. V teba a v tvojom potomstve budú požehnané všetky pokolenia zeme.“	tom nevedel!“ I nadišiel ho strach a povedal: „Aké hrozné je toto miesto! Tu je naozaj dom Boží a tu je brána do neba!“ Postavil tam pomník (*maceva*). Nazval miesto Betel.
29	*Lia nazvala svojho prvého syna Ruben vraviac:*	**„Pán zhliadol na moje poníženie, teraz ma môj muž bude už ľúbiť.“**	
	Lia nazvala svojho druhého syna Simeon vraviac:	**„*Pán počul*, že som odstrčená, a tak mi dal aj tohto.“**	
	Lia nazvala svojho tretieho syna Simeon vraviac:	**„Teraz velebím Pána!“**	
30	*Ráchel, keď jej slúžka Bala porodila prvého syna dala mu meno Dan vraviac:*	**„Boh mi prisúdil spravodlivo. Aj *môj hlas vypočul*, keď mi dal syna.“**	
	Ráchel, keď jej slúžka Bala porodila druhého syna dala mu meno Neftali vraviac:	**„Boží zápas som vybojovala so svojou sestrou a zvíťazila som!“**	
	(„Pán vypočul Liu...“) *Lia nazvala svojho piateho syna Isachar vraviac:*	**„Pán mi dal zaslúženú odmenu, lebo som dala svoju slúžku svojmu mužovi.“**	
	Lia nazvala svojho šiesteho syna Zabulon vraviac:	**„Boh ma obdaril pekným darom. Môj muž bude bývať teraz už u mňa, veď som mu porodila šesť synov.“**	
	Boh si však spomenul aj na Ráchel. **Boh ju vypočul** a otvoril jej lono. Počala a porodila syna a vtedy povedala:	**„Pán odňal moju potupu!“** I nazvala ho Jozefom, hovoriac: „Pane, pridaj mi aj druhého syna!“	
	Laban Jakubovi	„Zistil som, že **kvôli tebe ma Pán požehnával**.“	
31	Boh Jakubovi	„Vráť sa späť do krajiny svojich otcov a k svojim príbuzným!	

		Ja budem s tebou.“	
	Jakub Lii a Rebeke	Boží anjel mi vo sne hovoril: "Jakub! […] Všetky capy, čo skáču na samice, sú pruhované, bodkasté a strakaté. Ja som videl všetko, čo ti Laban vykonal.	
		Ja som Boh z Betelu, kde si ty pomazal pomník a kde si mi urobil sľub. Teraz sa len zober, odíď z tejto krajiny a vráť sa do svojej rodnej krajiny!"	
	Boh Labanovi	„Chráň sa namiesto dobre, zle hovoriť s Jakubom!“	Laban uzavrie s Jakubom zmluvu.
32	Jakub Bohu	Bože môjho otca Abraháma, Bože môjho otca Izáka, Pane, ktorý si mi hovoril: „Vráť sa späť do svojej krajiny a k svojim príbuzným a postarám sa o tvoje šťastie.“ **Nie som hoden všetkých tých milostí a všetkej vernosti, ktorú si svojmu služobníkovi preukázal, lebo (len) so svojou palicou som tu prekročil Jordán a teraz som s dvoma tábormi.** Vysloboď ma z rúk môjho brata, z Ezauových rúk, lebo sa veľmi bojím, aby neprišiel a nezahubil mňa aj matky s deťmi. Veď ty si prisľúbil: „Postarám sa, aby sa ti dobre vodilo a rozmnožím tvoje potomstvo ako piesok pri mori, ktorý pre množstvo nemožno spočítať.“	**Ezau a Jakub sa stretnú a rozídu v mieri.**
	akýsi muž Jakubovi (zápas)	„Nebudeš sa už volať Jakub, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom a s mužmi a zvíťazil si.“	Jakub nazval to miesto Fanuel (Božia tvár), lebo (tak povedal) „videl som Boha z tváre do tváre a pritom som ostal nažive!“
35	Boh Jakubovi	Choď do Betelu a postav tam oltár!	Jakub povedal celej rodine: Odstráňte cudzích bohov, ktorých máte pri sebe, očistite sa a preoblečte, lebo sa zdvihneme a pôjdeme do Betelu. Tam **Bohu, ktorý ma vypočul v čase súženia** a ktorý bol so mnou na cestách, po ktorých som chodil, postavím oltár
	Boh Jakubovi	Tvoje meno je Jakub. No nebudeš sa už volať Jakubom, lež Izrael	„Jakub na tom mieste, kde s ním hovoril,

	(„keď sa Jakub vrátil z Mezopotámie, Boh sa mu zjavil zasa a požehnal ho“)	bude tvoje meno!" A nazval ho Izraelom. Potom mu Boh povedal: „Ja som všemohúci Boh. Ploď a množ sa! Z teba povstane národ, ba skupina národov, aj králi vyjdú z tvojich bedier. Zem, ktorú som dal Abrahámovi a Izákovi, dávam aj tebe a tú zem dám aj tvojmu potomstvu po tebe.	postavil pamätník, kamenný pamätník, vylial naň mokrú obetu a pokropil ho olejom. A miesto, kde s ním Boh rozprával, nazval Betel.“

Legenda:

Boh – Boh hovorí priamo k človeku

Pánov posol – Boh hovorí k človeku cez prostredníka (Pánov posol, záhadní mužovia,...)

Abramovi – adresát Božích slov je muž

Agar – adresát Božích slov je žena

Odíď do krajiny – hovorí sa o príkaze

Teraz sa len zober – hovorí sa o príkaze, o ktorom už bola reč

Budeš veľký národ – hovorí sa o prísľube

Jakub! […] Všetky capy – hovorí sa o prísľube, o ktorom už bola reč

Zmluva – hovorí sa o zmluve

A tvoje meno – hovorí sa o zmene mena

Pretože si toto urobil – hovorí sa o príčine Božieho prísľubu

Prečo sa deti – hovorí sa o prosbe človeka k Bohu

Pán vypočul – hovorí sa o tom, že Boh vypočul ľudský hlas, prosbu, túžbu...

pripravil: Matúš Imrich